

SYRIZA, EEN GRIEKS KOEKOEKSEI.

Door Victor A.C. Remouchamps Luitenant kolonel der artillerie (b.d.)

Militair en politiek analist

Inleiding.

Europa heeft moeite te begrijpen wat Tsipras – de stuurman van *Syriza* – drijft en welke doelen hij nastreeft. Volgens Peter Jones¹ is hij “*a fifth century BC Athenian democrat living in the 21st Century oligarchy World*” en - voegt Jones er in de kop van het artikel aan toe - “*his heroic refusal to be cowed by the EU should be an example to us all*”. Kan de eerste meer helderheid brengen in drijfveer en doelen, bij de tweede uitspraak moet gezien zijn enthousiaste toenadering tot Putin op zijn minst een paar vette vraagtekens gezet worden.

Griek of Helleen?

Wie de moeite neemt om het ontstaan van het moderne Griekenland te bestuderen, weet dat de bevolking van de Peloponnesos en op de vele eilanden in de Egeïsche zee zich liever *Hellenen* dan *Grieken* noemen. De reden is zowel verklaarbaar als begrijpelijk.

De aanduiding *Griek* verbindt het gros van de bevolking met de **Duistere Eeuwen (1100-800VC)**, die beginnen met de inval van een Macedonische etnische entiteit, de *Doriërs*, in de Peloponnesos. Die inval gepaard met ondenkbare gewelddadigheden en grootschalige vernielingen veroorzaakt twee ongewenste effecten:

- De diaspora van “oorspronkelijke etniciteiten” (*Aeoliërs*, *Ioniërs* en *Achaeërs/Mycenen*) uit hun leefgebieden in Thessalië, Attica/Euboea en Peloponnesos naar Anatolië en de Egeïsche eilanden Lesbos (*Aeoliërs*), Chios (*Ioniërs*) en Samos (*Ioniërs*).
- het einde van de eerste op de Peloponnesos ontwikkelde hoogwaardige beschaving: *Myceense beschaving*.

Onbeheersbare mensenstromen en plunderingen resulteren in wegvallende handelsroutes, complete instorting van regionale en lokale economieën, ontvolking van gebieden en verlies van kennis en vaardigheden van het schrift. Het gevolg van die ontwikkelingen is culturele neergang en een verregaande territoriale verdeeldheid, waarbij de maatschappij overheerst wordt door een aristocratische klasse. *Ionische clans* die zich hadden verschanst in het sterk gefortificeerde Athene, zijn de enigen die er in slagen zich staande te houden in deze poel van ellende. Niet verrassend dat de moderne Griek met weinig plezier aan die periode terug denkt.

De Helleense identiteit ontstaat omstreeks 800-700VC en is verbonden met de opkomst van een nieuwe beschaving op de Peloponnesos. Centraal in dat proces staat de ontwikkeling van de *polis*², een politieke organisatievorm op een relatief klein grondgebied waar autonomie, vrijheid en leven volgens eigen wetten hoog in het vaandel staan. In het verlengde daarvan ontstaat een eigen

¹ Artikel “*Alexis Tsipras is just doing what an ancient Athenian would*” d.d. 11 juli 2015 op de website www.spectator.co.uk.

² *Poleis* is het meervoud van *polis* dat letterlijk *burcht* betekent. Grieken gebruiken de term ook om een sociaal-politiek gegeven of een sociaal-geografisch gegeven uit te drukken. Bij *polis* is het centrum, de woonkern, een heuvel waarom heen landbouwgebieden lagen. De Akropolis in Athene is daarvan een goed voorbeeld.

identiteit uitgedrukt in benaming – *Hellas* – tradities en godenverering en hoewel Hellas politiek gezien geen eenheid is, voelen de diverse soorten leefgemeenschappen³ zich door taal, tradities en vooral godsverering nauw met elkaar verbonden. Door introductie van democratische beginselen, filosofie, drama en dichtkunst; introductie en gebruik van geld worden in de loop van de tijd de contouren van een nieuwe beschaving herkenbaar. Het herstel van handelsrelaties met de Levant en Egypte en in mindere mate met het zuidelijke deel van het Italisch schiereiland stuwt het beschavingspeil op en stimuleert de ontwikkeling van de laatste echte beschaving op de Peloponnesos: *Helleense beschaving*. Athene is daarin het symbool van de democratie en de maritieme grootmacht.

Het is duidelijk waarom bewoners van de Peloponnesos, het zuidelijke deel van het Balkan schiereiland en de Egeïsche eilanden zich liever identificeren met de beschaafde Hellenen dan met de ruwere Grieken. Die Hellenen vreesde twee dingen: afhankelijkheid van anderen en alles resp. allen dat /die hen zou kunnen neerzetten als verliezers. *En is dat niet wat ook Putin gepassioneerd buiten de poort van het Kremlin wil houden?* Binnen die Helleense context beschermt Tsipras volgens de eerder genoemde Peter Jones de belangen van het Griekse volk, omdat hij “ *refuses both to be humiliated by an EU that takes it for granted that their interests are superior to those of Greece; and to be reduced by the EU to an even more abject state of debt-laden poverty that will enslave them for years*”.

Is een as Athene-Moskou in de maak?.

Wanneer men die kennis van het Oude Griekenland voor ogen houdt, is het dan verrassend dat Tsipras de banden wil aantrekken met het Rusland van Putin? De man die opzichtig probeert de oude glorie van het Tsaristische Rusland te herstellen en zich laat leiden door de beginselen van een extreme vorm van nationalisme? Als Tsipras de verpersoonlijking van Syriza, inderdaad beschouwd kan en moet worden als de 21ste Eeuwse verpersoonlijking van de Atheense democraat uit de Griekse Oudheid, dan luidt het voor de hand liggende antwoord: nee.

Alexandre Dugin en zijn beschermer: Konstantin Malofeev

Voor de naïeve buitenwereld lijkt het of Tsipras zich pas na het financiële echeq van het laatste jaar en botsingen met traditionele geldschietters om een structurele oplossing voor het Griekse wanbeleid te vinden, gewend heeft tot Rusland. Dat is niet zo. Op een ander gebied en een lager niveau bestaan de banden tussen Athene en het Kremlin al langer en de informatie uitwisseling daar zou westerse politici moeten stimuleren de ontwikkelingen binnen de Griekse grenzen nauwlettender te volgen.

Bij het aantrekken van de banden tussen de Peloponnesos en het Kremlin heeft een aantal bekende en minder bekende actoren een invloedrijke rol gespeeld. Aan Russische zijde professor **Alexandre Gulyevitch Dugin**, de informele partijfilosoof en fervente supporter van het *Eurazianisme*, zijn door het Kremlin aangestuurde beschermheer **Konstantin Malofeev**⁴, een schatrijke bankier uit Putin 's “*inner circle*”, een

³ *Polis, etnos* of daarvan afgeleide samenlevingsstructuren

⁴ Op de zwarte lijst van de EU en VS vanwege zijn bemoeienissen tijdens de bezetting van de Krim en de oorlog in Oost Oekraïne.

intermediair in Griekenland **Georgiy Gavrish**, een Rus die werkt als directeur van een organisatie met de weidse naam *“Russian Centre of Geopolitical Expertise”* en aan Griekse zijde **Nikos Kotzias** de voormalige professor in de *Political Theories of International and European Studies* verbonden aan de Universiteit van Piraeus en huidige Minister van Buitenlandse Zaken. Kotzias⁵ wordt door deskundigen beschouwd als een van grote troeven in de hand van Tsipras.

De eerste contacten worden vermoedelijk begin 2013 gelegd. Iemand uit de kennissenkring van Dugin en zijn sponsor Malofeev benadert Georgiy Gavrish met het verzoek contact te leggen met Kotzias. Het resultaat is dat Dugin uitgenodigd wordt om op de Universiteit van Piraeus een lezing te geven om het geopolitieke beleid van het Kremlin onder de titel *“De Russische geopolitiek”* te verduidelijken. In die lezing trekt Dugin een opmerkelijke conclusie. Hij stelt vast dat binnen **de Euraziatische context** *“Griekenland deel moest blijven uitmaken van Europa met de mogelijkheid om Russische ideeën uit te kunnen blijven dragen”*. Opmerkelijk omdat binnen Europa weinig bekend is van de beginselen die het Euraziatische concept een gezicht geven en ten tweede omdat hij benadrukte dat Rusland vanuit die Euraziatische invalshoek Griekenland als boodschapper wil gebruiken om de ideeën van het Kremlin binnen het westers georiënteerde deel van Europa te verspreiden en te ondersteunen.

Nikos Kotzias, Griekse huidige minister van Buitenlandse zaken op links, in het midden Alexander Dugin

Kotzias (links) en Dugin (midden).

Na afloop van de lezing houdt Kotzias onder de studenten van de Universiteit een opinieonderzoek, waar na analyse de volgende conclusie werd geopenbaard:

“Voor de Grieken is Rusland een betrouwbare bondgenoot die zij vertrouwen en waarmee ze nauwere betrekkingen mee willen hebben. Rusland is een machtige staat met de mogelijkheid om uit te groeien tot grotere hoogten en met een sterke regering zoals de Grieken dat zelf willen hebben.

Rusland is een potentiële militaire en economische bondgenoot die ze respecteren en waarin ze vertrouwen kunnen hebben. De jonge generatie heeft een sterke voorkeur voor nauwe banden met Rusland en de meerderheid van de bevolking deelt deze mening. De Grieken schijnen voor een belangrijk deel gefrustreerd te zijn over hun traditionele bondgenoten en neigen daarom om zich nauwer bij Rusland aan te sluiten. Nadat de conclusie van het onderzoek is gepubliceerd, schrijft Dugin *“In Griekenland zouden onze partners waarschijnlijk de mensen uit SYRIZA kunnen zijn. Zij zijn een tegenstander van Atlanticisme, van liberalisme (een neo-conservatief equivalent voor*

⁵ *“...Kotzias is effusive, sweeping, rationalist and knowledgeable, not only in diplomacy but also in history, philosophy and logic. The logic that was so missing from politics, both Greek and European.... He considers that States wishing to increase their influence and abilities should seek to create concrete relationships with emerging powers. the multidimensional extroversion of Greek foreign policy always in consultation with Alexis Tsipras, is not only political but also economical..”* (Artikel *“Nikos Kotzias. The Ace Up the Sleeve of Alexis Tsipras”* van Spiros Sideris, 14 juli 2015 op de website www.balakaneu.com)

democratie) en de overheersing van de krachten van het Westerse kapitalisme. SYRIZA is in wezen antikapitalistisch en is zeer kritisch ten opzichte van de globale financiële oligarchie.

Men kan zich natuurlijk afvragen in hoeverre het onderzoek van Kotzias representatief is voor de gehele Griekse bevolking. Daarbij mogen echter niet de effecten uit het oog verloren worden die een door de huidige Minister van Buitenlandse Zaken gesteunde en publiekelijk uitgedragen conclusie en de woorden van Dugin bij de grote groep teleurgestelde Griekse jongeren hebben. Een deel van het electoraat dat bij de laatste verkiezingen massaal op SYRIZA heeft gestemd.

Eurazië, Dugin en Kremlin.

Wat houdt het Eurazië concept in, welke rollen spelen Dugin en het Kremlin daarbij? De laatste maanden is duidelijk geworden dat Dugin een warme supporter is van de Nationaal-Conservatieve beginselen en een harde vertolker van de Euraziatische theorie. Zijn theorieën zijn gebaseerd op een stroming die *Neo-Eurazianisme* wordt genoemd (Russisch: *неоевразийство*) en is ontstaan na de revolutie van 1917. Uitgangspunt is dat Rusland geen deel uitmaakt van Europa maar van een ander geheel: Eurazië, waartoe Belarus, Oekraïne, de centraal Aziatische republieken behoren en soms ook Turkije en Orthodox-christelijke (zoals Servië en Griekenland) en Moslim (Bosnië) staten op het Balkan schiereiland.

Dugin is sinds 2006 actief bezig met het organiseren van activiteiten en het ondersteunen van initiatieven die in een Eurazië concept passen. Zo organiseerde hij in 2006 een zomerkamp waarin een groot aantal extreemrechtse leden van de *“Donetsk Republic Group”* werd onderricht in desintegrerende initiatieven om in de Oekraïne een bepaalde vorm van zelfstandigheid te bereiken. In 2008 ondersteunde hij enthousiast de Russische inval in Georgië en schrijft artikelen waarin hij pleit voor een volledige bezetting van het land. Uiteraard heeft hij fanatiek de bezetting van de Krim ondersteund en verdedigd en het initiëren van militaire activiteiten in Oost-Oekraïne. Over de ontwikkelingen in de Oekraïne zei hij o.m.

“Oekraïne moet worden gezuiverd van idioten. Deze dwazen zullen zichzelf vernietigen. Dwazen die niet alleen kwaadaardig zijn, volstrekt zonder enige vorm van logica werken, zijn niet alleen dodelijk en daar bovenop totaal geschild. Ik ben van mening dat we het hier niet hebben over Oekraïners maar over werkelijke idioten. Want echte Oekraïners zijn prima slaven, maar deze

dégénérés zijn bastaards die uit het riool zijn opgedoken (waarmee hij zonder enige twijfel de wettig gekozen regering van Oekraïne bedoeld.)

Dugin was tot 2008 professor aan de Staatsacademie van Moskou maar werd door de directie in dat jaar om niet-opgehelderde redenen aan de kant gezet. Blijkbaar met opzet. Vermoedelijk wilde het Kremlin vermijden dat er een formele band ontdekt werd tussen het regime en deze aarts nationaalconservatief. Daarentegen wordt Dugin als verborgen partij-filosoof door het Kremlin gebruikt omdat zijn ideeën over Eurazianisme naadloos aansluiten bij het geopolitieke wereldbeeld van Putin. Dugin krijgt dus alle vrijheid om zijn bedenkelijke filosofie via de gemanipuleerde staatsmedia te ventileren. Zijn xenofobische haat voor alles wat uit “*Het Westen*” afkomstig is, wordt weerspiegeld in de contacten die deze man legt met vertegenwoordigers uit het ultrarechtse en ultralinkse Westerse kamp. Voorbeelden van dit soort contacten zijn een ontmoeting met de Amerikaanse anti-semiet David Duke⁶, voormalig leider van de Ku-Klux Klan en Igor Girkin-Strekov, initiator van de oorlog in Oost-Oekraïne, tevens verantwoordelijk geacht voor het neerschieten van de MH-17.

Dugin's contacten met extreem rechts en links . Links de anti-semiet David Duke.
Rechts een ontmoeting tussen Dugin, Strelkin en Malofeev

Deze man die gesteund door het Kremlin dergelijke voor het Westen verderfelijke ideeën verspreid, heeft een podium gekregen in Griekenland.

Griekenland past als een non-kapitalistische, orthodoxe, naar binnen georiënteerde staat prima in het geopolitieke wereldbeeld van Putin. Weliswaar is Griekenland lid van de EU en van de NAVO, maar door de ervaringen in het laatste jaar is het land geen volgzame partner. Daarom kan Putin deze twijfelende, tegenstribbelende partner benutten om samen met gelijkgestemde zielen zoals de zichzelf zusterpartij van SYRIZA noemende *Podemos* van **Pablo Iglesias** en *Centrum Democratische Unie* van **Silvio Berlusconi**⁷. Partijen aan de uiterste linker en rechterzijde van het politieke spectrum waarvan de achterban zich voornamelijk onderscheidt door onvrede over de bestaande politieke verhoudingen. Voor Putin is het politieke karakter van een dergelijke partij volstrekt irrelevant. Die partijen denkt Putin als hefboom te kunnen gebruiken om op kritieke momenten verdeeldheid binnen de Westerse bondgenootschappen te creëren, Westerse besluitvormingsprocessen en initiatieven te vertragen resp. te verlammen en op die manier het Europa te realiseren zoals hij dat voor ogen heeft nl.

“Europa van het Noorden” (Duitsland, de Benelux landen, Groot Brittannië Ierland, de

⁶ Zijn mening over de holocaust: “*The Holocaust is the device used as the pillar of Zionist imperialism, Zionist aggression, Zionist terror and Zionist murder.*”

⁷ Een persoonlijke vriend van Putin.

Scandinavische landen en de landen van het voormalige Oostblok) versus “ *het mediterrane Europa*” (Portugal, Spanje, Frankrijk, Italië, Griekenland, Cyprus).

Wanneer deze scheiding is gerealiseerd moet de nadruk komen te liggen op het frustreren van de “Atlantische verbinding tussen Europa en de Verenigde Staten” en daarmee op het neutraliseren van de erfvijand NAVO.

Een modern Paard van Troje?

Gezien de instelling van Tsipras en zijn troef Kotzias lijkt Griekenland de ideale opstap te zijn voor een dergelijk scenario. Een Griekenland dat lid van de EU en NATO is en op de bekende Russisch hybride manier mondjesmaat wordt bevoorrecht door het aanbieden van economische steunmaatregelen, het voorleggen van lucratieve aardgascontracten. Op die manier kan Griekenland een betere bijdrage leveren voor Putin 's hybride “*Divide et Impera*” optreden. De bezoeken die Tsipras aan Putin in de afgelopen maanden heeft gebracht, hadden niet zoals goedwillende maar naïeve Europese analytici voortdurende benadrukten een symbolische karakter. Wanneer de karakterschetsen van Peter Jones (Tsipras) en Sideris (Kotzias) inderdaad opgeld doen, zijn tijdens die bezoeken verregaande afspraken gemaakt om de banden op diverse gebieden stevig aan te trekken. Het moet niemand verbazen als belangrijke Griekse havens in handen komen van Russische en Chinese miljardairs, waardoor het wankele strategisch evenwicht nog meer op de helling raakt.